

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobců a) **Hnutí DUHA – Přátelé Země Česká republika** se sídlem Údolní 33, Brno, b) **Obec Horní Suchá** se sídlem Sportovní 3/2, Horní Suchá, zastoupených Mgr. Sandrou Podskalskou, advokátkou Advokátní kanceláře Šikola a partneři, s.r.o., se sídlem Dvořákova 13, Brno, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje** se sídlem Ostrava, 28. října 117, za účasti osoby zúčastněné KIC Odpady, a.s. se sídlem Klicperova 504/8, Ostrava-Mariánské Hory, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 31.8.2011 č.j. MSK 132884/2011, ve věci územního rozhodnutí,

t a k t o :

- I. Žaloby vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 A 210/2011 a sp. zn. 22 A 221/2011 **se spojují** ke společnému projednání a nadále budou vedeny pod sp. zn. 22 A 221/2011.

- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 31.8.2011 č.j. MSK 132884/2011 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci a) na náhradě nákladů řízení částku 11.200,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Sandry Podskalské, advokátky Advokátní kanceláře Šikola a partneři, s.r.o., se sídlem Dvořákova 13, Brno.
- IV. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci b) na náhradě nákladů řízení částku 10.200,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Sandry Podskalské, advokátky Advokátní kanceláře Šikola a partneři, s.r.o., se sídlem Dvořákova 13, Brno.
- V. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci a) a b) se domáhali samostatně podanými včasnými žalobami přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo částečně formulačně změněno a jinak potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Karviné (dále jen stavební úřad) ze dne 27.5.2011 č.j. MMK/035351/2011, jímž byl umístěn soubor staveb a změn staveb pod názvem „Krajské integrované centrum využívání komunálních odpadů v Moravskoslezském kraji“ na pozemcích v k.ú. Karviná-Doly v obci Karviná, v k.ú. Horní Suchá v obci Horní Suchá a v k.ú. Doubrava u Orlové v obci Doubrava, pro žadatele KIC Odpady, a.s.

Vzhledem k tomu, že obě žaloby směřovaly proti témuž rozhodnutí, soud je spojil ke společnému projednání v souladu s § 39 odst.1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.).

Žalobce a) namítl v žalobě kromě řady věcných námitek porušení práva na spravedlivý proces z důvodu podjatosti pracovníků stavebního úřadu i žalovaného. Žalobce b) namítl v žalobě procesní námitky (zkrácení na právu vyjádřit se k podkladům, nesprávné doručování) a řadu věcných námitek.

V námitce podjatosti žalobce a) konkrétně uvedl, že v průběhu řízení na prvním stupni žádal Ministerstvo pro místní rozvoj, aby pověřilo k projednání a rozhodnutí jiný věcně příslušný podřízený správní orgán z důvodu podezření ze systémové podjatosti stavebního úřadu i žalovaného, když Statutární město Karviná

i Moravskoslezský kraj jsou akcionáři společnosti KIC Odpady, a.s. Podle žalobce došlo k situaci předvídané § 14 odst. 4 a § 131 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád). Ministerstvo sdělilo žalobci, že neshledalo podmínky k postupu podle § 131 odst. 4 správního řádu, a tajemník Magistrátu města Karviné rozhodl o nepodjatosti zaměstnanců stavebního úřadu. Při přípravě odvolání proti územnímu rozhodnutí zjistil žalobce nové skutečnosti související s podjatostí zaměstnanců stavebního úřadu, neboť Statutární město Karviná mělo získat vysoké finanční kompenzace (20 + 80 miliónů Kč) za vybudování Krajského integrovaného centra na svém území. Žalobce v odvolání vznesl námitku podjatosti úředníků stavebního úřadu i žalovaného a dále po Ministerstvu pro místní rozvoj znovu požadoval postup podle § 131 odst. 4 správního řádu. Ministerstvo odpovědělo žalobci stejně jako v předchozím případě a žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že v prvním případě se podle něj vůbec nejednalo o námitku podjatosti a o druhé námitce nebylo podle žalobce vůbec rozhodnuto.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě poukázal k námitkám podjatosti na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) č.j. 8 As 35/2007-92 a č.j. 8 As 31/2006-78, s tím, že posléze uvedený rozsudek shledal Ústavní soud ústavně konformním a ztotožnil se se závěry NSS v hodnocení podjatosti: Pracovník orgánu územněsprávního celku nevystupuje prvotně jako zaměstnanec, nýbrž jako úředník vázaný zákonem č. 312/2002 Sb.

Osoba zúčastněná na řízení se vyjádřila jen k odkladnému účinku žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je nutno zrušit.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí zaujal k námitkám podjatosti stanovisko, že podle § 14 správního řádu lze namítat pouze podjatost vůči konkrétní úřední osobě, nikoli „systémovou podjatost“, a proto nepovažoval námitky žalobce a) za námitky podjatosti (str. 6-7, str. 53 rozhodnutí).

Rozsudky, z nichž vycházel žalovaný v otázce podjatosti, byly však překonány průlomovým rozhodnutím rozšířeného senátu NSS ze dne 20.11.2012 č.j. 1 As 89/2010-119 (č. 2802/2013 Sb. NSS). V něm NSS předeslal, že je nutno aktivně předcházet nebezpečí ovlivnění nežádoucím vztahem a zároveň postačí, jestliže o nepodjatosti lze pochybovat (část V.1). Zabýval se podrobně postavením zaměstnanců obcí a krajů v souvislosti s pojmy nestrannosti a nezávislosti (část V.2 až V.3) s dílčím závěrem, že *zákon sice ukládá úředníkům územních samosprávných celků povinnost, jejichž plnění by mělo zajistit, že budou při výkonu svých pravomocí postupovat nestranně, avšak povaha jejich pracovněprávního vztahu k zaměstnavateli skutečně účinné záruky toho, že se tak opravdu bezezbytku stane, nedává*. Podle NSS nelze na druhou stranu paušalizovat, a proto se rozšířený senát přiklonil k závěru, že *je nutno nalézt takové řešení, které na jedné straně zohlední skutečnost, že „systémové riziko podjatosti“ dané uvedeným zaměstnaneckým*

poměrem samo o sobě představuje významné potenciální nebezpečí pro nestrannost rozhodování orgánů územních samosprávných celků jako správních orgánů, avšak na druhé straně vezme v úvahu, že zdaleka ne ve všech případech se toto nebezpečí vskutku projeví.... Ustanovení § 14 odst. 1 správního řádu z roku 2004 (a obdobně i ustanovení § 9 odst. 1 správního řádu z roku 1967) je proto nutno vykládat tak, že důvodem pochyb o nepodjatosti úřední osoby je její zaměstnanecký poměr k územnímu samosprávnému celku v případě, že se rozhoduje ve věci týkající se přímo nebo nepřímo tohoto územního samosprávného celku, tehdy, je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být její postoj k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky. Rozšířený senát podotýká, že k pochybám o nepodjatosti postačí i poměrně nízká míra podezření, neboť – jak výše vyložil – existence „systémového rizika podjatosti“ je sama o sobě signálem ke zvýšené opatrnosti a „podezřívavosti“ při posuzování důvodů pro vyloučení úřední osoby z úkonů v řízení. Důvody k uvedenému podezření mohou být nejrůznějšího druhu a nelze je specifikovat jinak než obecnými rysy a představitelnými příklady. Bude se jednat o takové skutečnosti, které naznačují, že zde existuje někdo, kdo má zájem na určitém výsledku řízení, v němž se má rozhodovat, a přitom má či může mít schopnost působit na příslušnou úřední osobu prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu k územnímu samosprávnému celku. Uvedenými skutečnostmi mohou být například jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Příkladem může být zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob (např. zákulisních aktérů místní politiky či podnikatelských subjektů) na určitém výsledku řízení (např. na tom, aby určitá stavba, činnost apod. byla povolena, anebo naopak nepovolena); takový zájem lze vysledovat například z různých mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počinů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod. Stejně tak uvedenou skutečností může být samotná povaha a podstata rozhodované věci, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy. Zjevně a bez dalšího pak uvedenými skutečnostmi budou podezření z nátlaku či snahy přímo ovlivnit rozhodování příslušné úřední osoby prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu. Na druhé straně signálem nadkritické míry „systémového rizika podjatosti“ zpravidla nebude samotný fakt, že rozhodnutí orgánu územního samosprávného celku bude mít dopad na tento celek. Proto např. nebude zpravidla důvodem k pochybám o nepodjatosti úředníka územního samosprávného celku samotná skutečnost, že jím vydané stavební povolení se dotkne majetkových či jiných zájmů obce, v níž bude stavba uskutečněna (typicky tím, že stavba bude zbudována na pozemku obce či na pozemku s obecními pozemky sousedícím), půjde-li o běžné, obecně vzato nekontroverzní a v měřítkách daného územního celku ve své podstatě nevýznamné dotčení.(část V.4). Podle NSS je nutno brát velmi vážně podezření vyplývající z existence „systémového rizika podjatosti“ a s ohledem na smysl a účel § 14 odst.1 správního řádu z roku 2004 (resp. § 9 odst.1 správního řádu z roku 1967) v pochybnostech dát přednost vyloučení všech úředních osob příslušného správního orgánu z úkonů v řízení.

Krajský soud se plně ztotožňuje s výše citovaným rozhodnutím NSS a v podrobnostech na ně odkazuje. V nyní přezkoumávané věci se žalovaný vůbec věcně nezabýval námitkami podjatosti vznesenými žalobcem a), ačkoli byly konkrétně odůvodněny a jednalo se o důvody, které by skutečně mohly mít význam z hlediska zkoumání případné systémové podjatosti (členství v akciové společnosti žadatele, vysoké peněžní kompenzace). Řízení tak bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Krajský soud proto napadené rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., aniž se prozatím mohl zabývat jakoukoli z dalších vznesených námitek, procesních či věcných, neboť otázka, kdo má v dané věci provést správní řízení a rozhodovat, je natolik zásadní, že všechny ostatní přicházejí v úvahu až po jejím vyřešení.

S ohledem na rozhodnutí v této věci soud již nerozhodoval o návrhu na zrušení přiznaného odkladného účinku žalobě. Také řízení nepřerušoval (k návrhu žalobce a/ z důvodu, že žalovaný bude rozhodovat ve věci občanského sdružení Arnika), neboť v mezidobí bylo již v související věci rozhodnuto.

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení mezi účastníky jsou odůvodněna § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobci byli ve věci procesně úspěšní. Náklady žalobce a) představuje zaplacený soudní poplatek 3.000,- Kč za žalobu a 1.000,- Kč za návrh na odkladný účinek žaloby, odměnu za zastoupení advokátkou za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepis žaloby, replika) po 2.100,- Kč a tři paušální náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 11.200,- Kč. Náklady žalobce b) představují tytéž částky, pouze bez soudního poplatku za návrh na odkladný účinek žaloby. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen o.s.ř.), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159 a § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Podle § 149 odst. 1 o.s.ř. za použití § 64 s.ř.s. zavázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokátky, která žalobce v řízení zastupovala.

Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné je odůvodněn § 60 odst. 5 s.ř.s., když jí soudem nebyla uložena žádná povinnost a ani nebyly shledány žádné důvody zvláštního zřetele hodné.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 29. dubna 2014

JUDr. Monika Javorová

předsedkyně senátu